

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen
In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VI. Singuli Ordines imprimunt proprios characteres, tamen
subordinatos, saltem accidentaliter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

in speciali qualibet istarum ulterius dividitur, ut dictum est lib. 3. dist. 36. q. unica.

Et n. 11. ad primum Argumentum, quod erat: Quia tunc in Ecclesia essent tredecim Sacramenta, quia praeter Sacramentum Ordinis sunt alia sex. Respondet Doctor. Quod in divisione illa primaria Sacramenti, in septem, Ordo, vel magis Ordinatio est ibi tantum unum membrum, licet possit ulterius dividi in quaedam specialia contenta sub ipso: quia illa prima divisio non est in species specialissimas, sed in quaedam propinquius contenta sub ipso.

106. Objectio. Solvitur. Ariaga.

Si obijcias; alia Sacramenta accipiuntur secundum species infimas in illa divisione; ergo etiam Ordo debet secundum illas accipi.

Respondet Ariaga disp. 55. n. 26. disparitatem esse manifestam; nam alia, inquit, Sacramenta nullo modo ordinantur ad unum quid, ratione cuius respectus debeant explicari sub uno termino generico; & debeant dici unum Sacramentum, uti omnes Ordines explicantur: alia enim Sacramenta inter se, & respectu huius ordinis habent se quasi disparata; at Ordines destinantur omnes ad constituendum ministrum Sacramenti Altaris, ac proinde comprehendendi debent sub uno termino. Haec ille.

Et consimiliter; quia species panis & vini ordinantur ad unum integrum convivium, tamen si constituantur Sacramenta specie distincta, equidem comprehenduntur sub uno termino & componunt unum Sacramentum ex illis septem, scilicet Sacramentum Eucharistiae, quod licet unum sit unitate integritatis, non tamen unitate indivisibilitatis; ut suo loco diximus. Idemque verum in Sacramento Extremae Unctionis, si verum est (quod puto) singulas unctiones conferre singulas gratias sanctificantes.

107. Alia unitas inter Ordines ex Scot.

Finio hanc Conclusionem verbis Scoti supra n. 10. Est etiam alia unitas inter Ordines: congruum est enim prius recipere Ordinem inferiorem, quam superiorem; nec tamen ille ordo est simpliciter necessarius, ita quod si praetermittatur, nihil sit, ut apparet extra de Clerico per saltum promotio, ubi habetur, quod non est iterandum, quod est factum: sed quod fuit praetermissum, caute est supplendum; & per consequens non nihil sit in collatione Ordinis superioris, est non fuerit Ordo inferior prius collatus, ista tamen unitas ordinis, non est illa, propter quam Ordo vel Ordinatio est unum Sacramentum, sed magis unitas prior, scilicet generis.

Sacramentum Ordinis unum est unitate generis aut subordinatioms.

Igitur Sacramentum Ordinis unum est, non unitate indivisibilitatis, sed unitate generis, aut etiam subordinatioms ad unicum principalem finem, scilicet Eucharistiam. Et per consequens character Ordinis unus est, non unitate indivisibilitatis, sed unitate generis, aut etiam subordinatioms ad unicum principalem finem, scilicet Eucharistiam. De quo utriusque character instituitur

CONCLUSIO VI.

Singuli Ordines imprimunt proprios characteres, tamen subordinatos, saltem accidentaliter.

Sacramentum Ordinis imprimere characterem, docet Concilium Florentinum in Decreto Eugenii hisce verbis: Inter haec Sacramenta tria sunt Baptismus, Confirmatio, & Ordo, quae characterem, id est, spirituale quoddam signum & characteris distinctivum imprimunt in anima indelebile, unde in eadem persona non reiterantur.

108. Sacramentum Ordinis imprimunt characterem, ex Conc. Florent.

Et definit Concilium Tridentinum sess. 7. de Sacramentis in genere can. 9. Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptismo scilicet, Confirmatione & Ordine, non imprimi characterem in anima, hoc est, signum aliquod spirituale & indelebile, unde reiterari non possunt; anathema sit.

& Trident.

Rursumque sess. 23. can. 4. Si quis dixerit, per sacram Ordinationem non dari Spiritum sanctum &c. aut per eam non imprimi characterem &c. anathema sit.

109.

Si ergo singuli Ordines tam majores, quam minores, sunt singula seu distincta, non tantum numero, sed etiam specie Sacramenta, quidam proprios imprimunt characteres? Ita plane docet Scotus supra n. 11. ad secundum Argumentum, quod hic subjungo claritatis gratia: Quilibet Ordo habet characterem sibi proprium; ergo illis septem responderent septem characteres; consequens est falsum; quia aut illi essent eiusdem speciei, quod est falsum, quia plura accidentia eiusdem speciei non possunt esse simul & semel in eodem subiecto ex 1. Metaph. aut alterius speciei; & hoc videtur inconveniens, quia in speciebus est essentialis nobilitas maior & minor: & sic non videretur assignari posse essentialis excellentia in istis characteribus.

Singuli Ordines imprimunt proprios characteres ex Scot.

Respondet Scotus: Concedo plures esse characteres, & probabilis quod alterius speciei, ut apparet ex actibus, ad quos isti gradus disponunt, qui gradus vel sunt character, vel habent proprios characteres necessarii correspondentes. Cum arguitur de illa excellentia specifica, potest concedi, quod eo modo, quo characteres sunt entia, habent talem excellentiam. Si etiam ponerentur eiusdem speciei, illa improbat, quod tunc non essent simul, non concluderet; illa enim propositio non est vera de relationibus etiam realibus; & sicut dictum est supra dist. 6. q. 10. characterem non oportet ponere formam absolutam. Haec Scotus.

110. Eadem est sententia Doct. Seraphici.

Doctor autem Seraphicus ita discurret supra p. 2. a. 1. q. 1. in corp. Dicendum; quod Aliqui voluerunt dicere, quod character in solo Ordine sacerdotali imprimatur, sed in Ordinibus inferioribus solum disponitur quis ad talis characteris susceptionem. Nam propter suam nobilitatem de congruo exigit

R r r Ordines

Ordines inferiores habere previos. Sed cum Ordines inferiores, saltem sacri, sint de perfectione Sacramenti, & in his fiat segregatio perpetua Clericorum à laicis; non videtur in solo Sacerdotio character imprimi.

Et ideo dixerunt Alii; quod character imprimatur in omnibus Ordinibus sacris, sed non in minoribus. Et huius signum est, quia isti non possunt laicis committeri, alii vero sic. Sed cum nullus Ordo iterari possit, & quilibet habeat aliquid de ratione Sacramenti, videtur quod in quolibet sit aliquid, quod habet rationem rei & signi, & rationem signaculi perpetui: hoc autem characterem dicimus. Non igitur videtur, quod in illis solis imprimatur.

Et ideo est opinio probabilior, quod in omnibus Ordinibus character imprimatur, sicut rationes expressè ostendant. Cum enim character sit signaculum distinctivum & perpetuum & Christo configurativum, & hoc est in omnibus Ordinibus reperire, non est dubitandum, characterem in omnibus imprimi.

111. Objectio.

Si dixeris; character est signaculum spirituale; ergo in illis solis imprimatur, in quibus datur potestas nova & spiritualis: sed potestas Ordinum inferiorum est corporalis, ut aperire ostium sive custodire, Prophetias dicere, candelabra deferre; ergo in his nullo modo imprimatur character.

Solvitur ex D. Bonav.

Respondet D. Bonaventura supra ad 1. Quod in omnibus Ordinibus datur potestas, vel spiritualis de se, vel ad spirituales ordinans. Unde potestas Ostiarii est ad admittendum homines ad divinum Sacrificium; potestas Lectoris non solum ad excitandum auditum exteriorem, verum etiam interiorem: & sic de aliis.

112. Quomodo characteres minorum Ordinum sint configurativi Christo ex eodem Doctore.

Rogas à me, quomodo etiam minores Ordines, seu characteres eorum, sint configurativi Christo? Respondeo cum eodem sancto Doctore supra ad 2. Cum Christus triplex habuerit officium, scilicet ministri in agendo, pugilis in patiendi, redemptoris in moriendo, ideo triplex fuit Sacramentum, secundum quod homo configuratur his tribus modis: unde tantum triplex est Sacramentum, in quo sit characteris impressio. Nam Baptismus configurat morienti & redimenti; unde in ipso conspescitur homo in mortem. Confirmatio configurat patienti, & pugnanti: ideo signum crucis fit in media fronte; sed Ordo configurat ministranti & operanti sicut rectè in littera ostenditur: & quia in omnibus configuratur quis Christo secundum plus & minus, ideo in omnibus character imprimitur.

113. Alia objectio, & solutio Doct. Seraphici.

Si rursum objicias; character est signaculum indelebile & perpetuum. Respondet Doctor Seraphicus ibidem ad 3. & 4. Quod character omnium Ordinum manet in anima sive revertentis ad laicatum, sive morientis, ut signaculum distinctivum; & hoc vel ad gloriam si bene usus est, vel ad ignominiam si male: nec oportet, quod maneat semper quantum ad usum ministerii, quia iste usus quodammodo convertitur in primum vel supplicium.

Ostenditur indelebitas characteris Ordinis ex D. Aug.

De hac indelebitate & perpetuitate ita lego apud D. Augustinum lib. de bono conjugali cap. 24. Si fiat Ordinatio Cleri ad plebem congregan-

dam, etiam si plebis congregatio non subsequatur, manet tamen in illis ordinatus Sacramentum Ordinationis: & si aliqua culpa quisquam ab officio revocatur, Sacramento Domini semel imposito non carebit, quamvis ad iudicium per manente.

Idem docet lib. 2. contra Epist. Parmenian. c. 13. & lib. 1. de Bapt. contra Donat. cap. 1. vide verba supra Concl. 1. Quæ testimonia, quia clarissima sunt, superfedo aliis referendis. Et quamvis potissimum loquantur de majoribus Ordinibus, tamen usus & continui peris Ecclesiæ ea sufficienter extendit, etiam ad minores Ordines; quippe nunquam vilius est in Ecclesia, quod aliquis Ordo, sive major, sive minor, ob quæcumque causam secundo fuerit eidem collatus.

Sed revertamur ad Conclusionem, & interrogemus Doctorem Seraphicum, an etiam in diversis Ordinibus, diversi imprimantur characteres, & respondebit nobis sup. q. 2. in corp. Dicendum est; quod inter opinantes, in omnibus Ordinibus esse characterem, duplex opinio esse solet. Quidam enim dicere voluerunt, quod omnes Ordines in uno characterem univium, differente tantum secundum maiorem complexionem & minorem; seu signaculum imprimatur in cera secundum ideam servatam amplius paulatim procedendo, secundum plus & minus, quousque veniatur ad statum perfectum. Si autem quis, quæ sit ratio talis impressionis, responderet breviter; quod hoc est propter characteris impressionem.

Sed hæc sententia non placet huic sancto Doctori, & ideo eam improbat dicens: id hoc esset, tunc impossibile esset, promoveri ad superiorem Ordinem, omisso priori, quod est contra iura. Si etiam hoc verum esset, non esset differentia inter Ordines, nisi secundum magis, & minus, quod est manifestè falsum, cum potestates in diversis Ordinibus sint ad diversa ordinata. Postremò, si hoc esset, character reciperet magis. Sed queritur quare non reciperet minus: quod si hoc esset, tunc essent debiles. Quare etiam characteres aliorum Sacramentorum magis & minus non recipiunt, ut dicatur baptizatus, vel confirmatus magis & minus. Quod cum non sit conveniens dicere, non est conveniens hæc positionem ponere.

Hæc ergo positio rejecta, subiungit Bonaventura suam sententiam dicens: Et ideo dicitur aliter & probabilius; quod in diversis Ordinibus diversi imprimantur characteres. Ratio autem huius est: quia non solum eo quod ad Dei cultum assumunt, distinguuntur ab aliis; immo etiam inter ministrantes, distinctio est & distinctio: & ulterius gradus illi & personæ ministrandi, si semel dantur, nunquam asseruntur, qui in manus etiam ad alius ministerium elevari, qui in manus ministraverat: & ideo in diversis Ordinibus diversi signacula debent imprimi, secundum quæ nobis diversitas potestatum ministrandi, & perpetuas conservat: tale autem signaculum est character: & ideo in diversis Ordinibus diversi imprimantur characteres.

Ecce quomodo inter se conveniant Doctor Seraphicus, & Doctor Subtilis; etiam quodammodo

Characte-
ris, specie
differunt ex
8. Bonav.

diversitatem specificam characterum; nam ad 3. sic ait Doctor Seraphicus. Dicendum; quod dupl-
pliciter est loqui de characteribus, aut in se, aut prout
uniuntur in unitate & integritate Sacramenti. Si
in se, sic differunt sicut diverse species numeri, sicut
binarius & quaternarius. Si prout uniuntur in unitate
Sacramenti, sic quemadmodum binarius & quater-
narius constituunt senarium: & habent rationem
partis constitutive, & complementum ponunt in se-
nario: sic intelligendum est in proposito, suo modo, li-
cet non sit simile omnino.

116.
Objectio.

Nec obstat dictis; quod in Baptismo & Con-
firmatione solum unicus imprimatur character, quia,
ut bene notat D. Bonaventura supra ad 1. Non est simile,
pro eo quod non ponunt in a diver-
sitate, sicut ponit Sacramentum, quod de sui
ratione implicat diversitatem graduum.

Solutio.

Itaque necessitas multiplicandi characteres,
non oritur ex eo, quod ordinati, debeant dis-
tingui ab aliis, non ordinatis; hoc quippe fie-
ri potest per unicum characterem, sicuti baptiza-
tus per unicum characterem distinguitur a non
baptizatis, & confirmatus a non confirma-
tis; sed pro eo, quod oportet ordinatos etiam
inter se distingui.

117.
An charac-
teres diver-
sorum Or-
dinum sint
essentialiter
ordinati.

Sed nunquid, interrogat quispiam; charac-
teres diversorum Ordinum sunt essentialiter
ordinati; ita ut non possit imprimi character
Sacerdotii, nisi praeceperint characteres mino-
rum Ordinum, item Subdiaconatus, & Dia-
conatus?

Characte-
Ordinis non
dependet
essentialiter
a characteribus
Confirmationis, sed
Baptismi.

Et quidem non posse imprimi characterem
Ordinis, nisi prius fuerit impressus character
Baptismatis, certum & indubitatum est. Nun-
quid etiam praequiratur character Confirmati-
onis? Minime, nisi forte ex precepto Eccle-
siastico, de quo tamen non satis constat, & quam-
vis constaret, non obligaret graviter. Vide
Disp. 3. Sect. 3. Concl. 5. ubi latius egimus de
hoc precepto.

118.

Quantum autem ad dependentiam unius
Ordinis ab alio; superioris utique ab inferiori
(nam inferioris a superiori nulla omnino est,
ut patet ad oculos) neque haec essentialis est
(excipio Episcopatum, de quo infra speciali-
ter agemus) ita ut Ordo superior valide con-
feratur, v. g. valeat Sacerdotium, est nullus
alius Ordo praeceperit. Ita docet Scotus supra
n. 10. ibi: *Congruius est prius recipere Ordinem in-
feriorem, quam superiorem; nec tamen ille Ordo est
simpliciter necessarius, ita quod si praeceperit, ni-
hil sit, ut apparet extra de Clerico per saltum promo-
to, ubi habetur, quod non est iterandum, quod est
factum, sed quod sunt praetermissum, cautè est sup-
plendum; & per consequens nonnihil fit in collatione
Ordinis superioris, est non fuerit Ordo inferior prius
collatus.*

Characte-
Sacerdotii
non depen-
det essentia-
liter ab alio
characte-
ribus Ordi-
nis.
Solutio.

Idem docet sanctus Bonaventura sup. q. 34
in corpore: Dicendum, inquit, quod est ordo ne-
cessitatis, & est ordo congruitatis. Si ergo loqua-

mur de ordine istorum graduum Ecclesiasticorum, di-
cendum, quod non est ordinatio necessaria nec essen-
tialis, pro eo quod Ordo posterior haberi potest &
suscipi sine priori. Si autem loquamur quantum ad
ordinationem congruitatis; sic est ibi ordo, et quod
ad bene esse ministerii sequentis, praerogatur Ordo
sive potestas ministerii precedentis. Quemadmodum
igitur si quis velit ordinari procedere, prius debet ex-
ordium praemittere, post narrationem, & post ratiocina-
tionem, & postremo conclusionem: tamen si vellet, inter-
pere posset a posteriori, licet non ita ordinari, sic in Or-
dinibus oportet intelligi. Cum enim Ordines inferiores
ministrent sacris, & sacri Ordines ministrent Sacerdo-
tio, & inferior gradus prior sit in ascendendo, & potes-
tas ministerialis sit inferior; patet, quod ibi est ordo;
non tamen necessitatis, quoniam potestates diverse
sunt, & per se ipsas obtineri & haberi possunt; licet
non ita perfecte sine alijs.

Est igitur ordo in his gradibus secundum maiorem
accessum ad altimum gradum, scilicet Sacerdotium.
Unde primò homo introducit in Ecclesiam per Ostia-
rium. Secundo manducitat per Lectorem Prophetarum.
Tertio adjuvatur per Exorcistam, ut liberetur a malis.
Quarto, excitatur per Acolythum; ut proficiat in
bono. Deinde sunt alii duo Ordines, qui ministrant
Sacerdoti in oblatione sacrificii: & sic patet, quod est
ibi ordo congruitatis, non necessitatis. Hæc ille. In-
telligens utique necessitatem Sacramenti.

Nam necessitatem precepti explicitè admit-
tit in resp. ad 4. & 5. Ad illa, inquit, quæ
objiciuntur ibi ultimo de saltu & de gradu, dicen-
dum, quod illa due rationes non ostendunt, quod non
sit ibi nisi ordo congruitatis, quantum est de integri-
tate Sacramenti: est tamen ibi ordo necessitatis, quan-
tum est de obligatione precepti, quæ quis tenetur ordi-
nari ascendendo, non saltando ordinari.

Hoc preceptum colligitur ex capite unico
de Clerico per saltum promoti, cuius hic est
tenor: *Tua littera continebant, quod (sicut ex re-
velatione quorundam receperis) P. Presbyter Diaconatus
Ordine praetermissis, se fecit ad Sacerdotii Ordinem
promoveri. Ipse tibi quoque secreto confessus est, se
pro certo nescire, si res taliter se haberet, sed ex quo
boni viri assererent, inter quos fuerat conversatus, cre-
debat assertioni eorum: eo quod tempore quo Ordines
inferiores susceperat, infra annos discretæ ætatis fuerat
constitutus: & infra.*

Mandamus, quatenus condignam poenitentiam pro
huiusmodi negligentia (quæ crassa est & supina, in-
quit Glossa ibi) injungas eidem: quæ peracta (quæ
non intelligitur iteratum, quod factum esse nescitur)
ipsum in Diaconum ordinare procuret: & sic de mi-
sericordia eundem ministrare permittas in Ordine
Sacerdotii. Ita Innocentius III. Ergo antea
non poterat ministrare. Quis ergo dubitet pec-
casse? Immo graviter peccasse? Nam suspensio
ab executione Ordinis suscepti, gravis pec-
na est.

Quærit autem ibi Glossa verbo: *De misericordia* 120.
Quid si nullum minorem Quis d

Quid si nullum minorem Quis d
Ordinatus

promotus ad sacerdotium nullo modo Ordinem habuit.

Ordinem habuit, & promoveatur ad Sacerdotium, vel ad alium Ordinem sacrum, nunquid recipit Ordinem?

Respondet: Hugo dixit quod non: quia si laicus ordinetur in sacrum Ordinem, nihil recipit, arg. 40. dist. Sicut ubi dicitur; Sicut viri & mulieris conjunctio unum facit corpus, ita Clericatus & Sacerdotium unum faciunt Ordinem; sed si aliquem de minoribus habeat, recipit sacrum. Vincentius dicit contra, quod bene recipit quis sacrum Ordinem, etiamsi nullum habeat de minoribus, prater Episcopalem; quem nemo recipere potest, nisi sit saltem Sacerdos, arg. infra de Excess. Prae. Ex literis ibi: Num igitur Pontificale Officium sine altaribus est. Et siud verius videtur. Sed quid si ordinatur in Episcopum praetermissis Diaconatu, vel Subdiaconatu? Episcopus est, dum tamen fuerit Sacerdos: sed illam Ordinem, quem non habuit, alius conferre non potuit arg. 1. q. 1. Gratia. & c. Ventum. & q. 4. Daibertum de Consecr. dist. 4. Quomodo. Hucusque Glossa.

121.

Characterem sacerdotalem non debent esse essentialiter a Diaconatu, probatur ex iure.

Ut ut sit de Ordine Episcopali, de quo infra latius, saltem communior & verior sententia est, Ordinem sacerdotalem a nullo Ordine, neque a prima Tonsura essentialiter dependere. Quod non dependeat ab Ordine Diaconatus, patet ex iure jam citato, ubi solum statuitur & jubetur, ut qui Sacerdotium susceperat absque Diaconatu, suscipiat Diaconatum, non autem denuo Sacerdotium; ergo manifeste supponitur, hoc fuisse validum.

Idem decernitur de eo, qui Diaconatum, & Sacerdotium susceperat, praetermissis Subdiaconatu; cap. unic. dist. 52. ubi sic lego: Sollicitudo dilectionis tuae studuit consulere, utrum portator istarum literarum, Diaconatus & Presbyteratus officium, idoneus sit peragere, nec ne, cum ad id praeposito (aliis, praeproperato) cursu, Subdiaconatus Ordine postposito, negligentia potius, quam superbia, cognoscatur ascendisse. Unde nos consulendo charitati tuae mandamus, ut ab officio Sacerdotali eum prohibeas, donec proximo quatuor temporum ieiunio Subdiaconatus ministerium sibi rite imponas, & sic deinceps ad maiora officia eum redire concedas. Ita Alexander II.

Idem decernitur de eo, qui Diaconatum, & Sacerdotium susceperat, praetermissis Subdiaconatu; cap. unic. dist. 52. ubi sic lego: Sollicitudo dilectionis tuae studuit consulere, utrum portator istarum literarum, Diaconatus & Presbyteratus officium, idoneus sit peragere, nec ne, cum ad id praeposito (aliis, praeproperato) cursu, Subdiaconatus Ordine postposito, negligentia potius, quam superbia, cognoscatur ascendisse. Unde nos consulendo charitati tuae mandamus, ut ab officio Sacerdotali eum prohibeas, donec proximo quatuor temporum ieiunio Subdiaconatus ministerium sibi rite imponas, & sic deinceps ad maiora officia eum redire concedas. Ita Alexander II.

Ubi solum jubetur collatio Subdiaconatus; ergo supponitur Diaconatum, & Presbyteratum fuisse validum, alioquin male concederetur redire ad maiora officia. Quidni idem dicendum, tametsi postposuisset primam Tonsuram, & minores Ordines? Non video rationem disparitatis.

122.

Explicatur e. 8. dist. 40.

Unde quod dicitur in iure, citato a Glossa supra in contrarium, scilicet ex cap. 8. dist. 40. Sicut viri & mulieris digna coniunctio unum facit matrimonium, & sicut duorum copulatio unum perficit corpus, ita Clericatus & Sacerdotium unum faciunt Presbyterum, commodè ab Aliquibus intelligitur, accipiendi Clericatum non pro Tonsura, aut minori Ordine, quidquid dicat Glossa ibi, Verb. Clericatus; sed potius pro com-

muni genere Ordinum, sive pro deputacione ad Ordines; ut colligitur ex verbis immediate sequentibus: Et electio & confirmatio unum faciunt Episcopum. Ubi electio non significat aliquem Ordinem, sed meram deputacionem ad Episcopatum.

Atque ut intelligeretur de prima Tonsura, aut minori Ordine, quia per illum incipit deputari ad Presbyteratum; equidem ex illis verbis non satis probatur essentialis dependentia, quia similiter dici posset, & verissime: Subdiaconatus & Sacerdotium unum faciunt Presbyterum, est non sit essentialis dependentia, ut jam ostendimus. Eo etiam omisso, quod huiusmodi sententia semper claudicat.

Si autem a me queritur, quare major sit dependentia characteris Ordinis, ad characterem baptismalem, quam characteris unius Ordinis, ad characterem alterius Ordinis. Respondet cum D. Bonaventura supra ad 1. Quoniam sacramentum fuit supra de Baptismate, & in Concilio, quod Compendium determinatum fuit, & Dicitur Innocentio de Presbytero non baptizato confirmatus, Baptismus est fundamentum & ianua omnium Sacramentorum, & quoniam fundamento non existente, nihil potest superaedificari: ideo character Baptismi praecedit essentialiter Ordine, non sit in aliis; quia in diversis characteribus Ordinis; quia gratia ordinis dicitur, unum characterem v. g. Ordinarium, qui primo loco confertur, esse fundamentum & ianua aliorum subsequentium, alioquin si Episcopus per errorem, vel aliter retinet Ordinem, praescriptum a Pontifice Romano, & primo loco confertur, v. g. Lecturatum, & deinde Ordinatum; Lecturatum est invalidum, quod non habet apparatus necessarios.

Dices; Ordines sunt veluti numeri; sed non merus posterior necessarius praerogiva prioris, ergo &c. Respondet Doctor Seraphicus supra ad 2. Quod non est simile, quoniam numerus sequens habet praecedentem, partem sui, sed non sit gradus sequens, habet praecedentem, partem sui, sed non dependentem de congruo.

Contra, inquit; est gradus sequens non habet praecedentem, partem sui, equidem videtur essentialiter eum supponere, quippe non potest pervenire ad posteriorem gradum, nisi prius priorem conscenderit.

Respondet Doctor Angelicus 4. dist. 40. q. 1. a. 2. q. 5. ad 2. Quod Ordines non sunt gradus, qui occurrant in actione una, vel in eodem modo, ut oporteat ad ultimum per primum descendere, sed sicut gradus in diversis rebus constituitur, sicut gradus inter hominem, & angelum. Nec oportet quod ille, qui sit Angelus, prius fuerit homo. Similiter etiam est gradus inter Caput & omnia membra corporis, nec oportet, quod illud, quod est caput, prius fuerit pes; & similiter est in proposito; id est, in Ordinibus.

Excipio Episcopatum, si est Ordo distinctus a

Sacerdotio; & potestatem absolvendi à peccatis seu collationem hujusmodi potestatis, si est Ordo distinctus à collatione potestatis consecrandi. Pro clariori autem elucidatione harum exceptionum, pono sequentes Conclusiones.

CONCLUSIO VII.

Sacerdotium est duplex partiale Sacramentum, & duplicem imprimit characterem, cum essentiali dependentia posterioris à priori.

126. Prima pars est Scoti, P R I M A M partem tamquam probabilem docet Scotus supra n. 9. dicens: Si quæras, quæ verba, vel quæ forma? Respondeo, illa, quam Episcopi habent in suis libris Episcopaliibus. Sed in Sacerdotio videtur probabile, quod ibi sint duæ formæ partiales, in quarum altera conferuntur potestas constituendi Eucharistiam: in reliqua potestas absolvendi in penitentia: & istis coniunguntur duæ materiæ; hoc est, duo signa visibilia propria; formæ primæ, traditio calicis & patenæ cum hostia: Accipe potestatem celebrandi &c. Secundæ formæ, impositio manûs Episcopi super caput: Accipe Spiritum Sanctum. Ut sic Episcopus concorditer agat summo Episcopo Christo, qui, ut dictum est prius, contulit potestatem Apostolorum tam constituendi, quam absolvendi. Ex hoc etiam patet quomodo sint septem Ordines, qui sunt institutiones in Ordinibus: & illi septem dicuntur contineri sub Sacramento Ordinis, vel magis proprie sub Sacramento Ordinationis, in quantum est unum Sacramentum.

Hanc sententiam sequitur Vasquez disp. 239. c. 3. citans præterea pro ea Michaelem Medicinam lib. 1. de continentia sacrorum hominum cap. 21. & 22. Vgnerium in Instit. Theol. c. 16. §. 6. Rossensem in lib. de defensione Sacerdotii contra Lutherum congressu 2. axiomate 9. & in lib. contra captivitatem Babyloniam c. 12. §. 7. & Waldensem to. 2. qui est de Sacramento c. 123. n. 5. & seqt.

127. Probatur autem ex verbis Scoti; quia in Sacerdotio completo & perfecto; involvuntur duæ formæ partiales, & duæ materiæ partiales & duplex potestas; quidni ergo & duo partialia Sacramenta? Antecedens ostenditur quoad primam partem; quia una forma est: Accipe potestatem offerendi sacrificium in Ecclesia pro vivis & mortuis in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti, teste Concil. Florent. in Decret. Eugen. §. Sextum Sacramentum est Ordinis. Et ideo à nemine negatur. Altera forma est: Accipe Spiritum Sanctum, quorum remissionis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueris peccata, retenta sunt. Quæ tamen non præscribitur in Florentino, & ideo à Non-

nullis non admittitur, ut forma sacramentalis. Consimiliter probatur Antecedens quoad secundam partem; quia prima materia est portio calicis cum vino, & patenæ cum pane; quæ, quoniam à Florent. eodem loco præscribitur, ab Omnibus admittitur. Secunda est impositio manuum super caput ordinandi; quæ, quia in Florent non exprimitur, ab Aliquibus negatur esse materia sacramentalis.

Tertia pars Antecedentis expressis verbis traditur à Concilio Tridentino sess. 23. c. 1. ibi: In Sacerdotio potestatem tradunt consecrandi, offerendi, & ministrandi corpus & sanguinem eius (ecce una potestas) nec non & peccata dimittendi & retinendi (quæ est altera potestas) sacra Luteræ ostendant, & Catholice Ecclesie Traditio semper docuit. Item can. 1. Si quis dixerit, non esse in novo Testamento Sacerdotium visibile & externum, vel non esse potestatem aliquam consecrandi & offerendi verum corpus & sanguinem Domini, & peccata remittendi & retinendi &c. anathema sit.

Has verò potestates esse distinctas, nemo inficias ire potest; qui Consecrationem & Absolutionem à peccatis admittit esse actus distinctos, & potestatem consecrandi prius datam fuisse Apostolis, quam potestatem absolvendi; sed quoniam hoc ultimum Aliqui rejiciunt, ideo etiam rejiciunt nostram sententiam.

Dicunt autem, utramque potestatem dari per traditionem calicis cum vino &c. cum verbis superius allegatis Accipe potestatem offerendi &c. Adeoque Apostolos in ultima Cæna accepisse utramque potestatem, quamvis altera esset impedita ab exercitio, donec Christus ipsis dixit: Ioannis 20. Accipite Spiritum Sanctum &c. Et consequenter asserunt, etiam hodie Sacerdotes accipere utramque potestatem, per primam formam & materiam; in tantum, ut si Episcopus moreretur post primam materiam & formam, & alius non succederet, qui diceret: Accipe Spiritum Sanctum, sic ordinatus posset valide absolvere à peccatis suos subditos.

129. Restat ergo nobis probandum; impositionem manuum, cum illis verbis: Accipe Spiritum Sanctum &c. tamen à Florentino non exprimitur, nihilominus esse materiam & formam sacramentalem, utpote per quam conferatur gratia sanctificans, & potestas remittendi peccata prius non collata.

Equidem quod ad Florentinum attinet, dico, non fuisse intentionis Eugenii, illo loco exactè designare & recensere sigillatim omnem materiam & formam singulorum Ordinum, ut patet ex illis verbis: Et sic de aliorum Ordinum formis, prout in Pontificali Romano latè continentur. Expressit itaque formam primariam Sacerdotii, utpote per quam conferatur primaria potestas, scilicet consecrandi verum corpus Christi, & posuit materiam, quæ communis quodammodo erat Sacerdotii cum aliis Ordinibus.

Alloquin in Concilio Carthaginensi 4. ubi

R r 3 dil

128. Potestas consecrandi ad distinctionem à potestate absolvendi. 129. Impositio manuum cum illis verbis: Accipe Spiritum Sanctum &c. sunt materia & forma essentialis.